

Życie i pamięć zapisane w warstwach betonu

tekst: **PIOTR PIESTRZYŃSKI**, Stowarzyszenie Producentów Cementu, zdjęcia: **SPC**

8 grudnia 2023 r. poznaliśmy laureatów konkursu *Polski cement w architekturze* na najlepszą realizację z użyciem technologii żelbetowej, wykonaną i przekazaną do użytku przed końcem 2022 r. Konkurs jest organizowany od 1997 r. przez Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP) oraz Stowarzyszenie Producentów Cementu (SPC).

Do konkursu zgłoszono 31 obiektów, które oceniało jury pod przewodnictwem arch. Marka Chrobaka, wiceprezesa SARP. Do finału nominowano 15 obiektów, z których po dalszej dyskusji i kolejnym głosowaniu nagrodzono i wyróżniono pięć.

Rozstrzygnięcie konkursu miało miejsce podczas Gali Architektury, która 8 grudnia 2023 r. odbyła się w Pawilonie Wystawowym SARP w Warszawie. Dyplomy, czeki i pamiątkowe statuetki *Gruszki* wręczali arch. Marek Chrobak, Krzysztof Kieres, przewodniczący SPC, oraz Zbigniew Pilch, dyrektor ds. marketingu i public affairs SPC.

„Z ogromną przyjemnością i satysfakcją jesteśmy współorganizatorem tego konkursu. Ten szary, banalny proszek, z którego

powstaje beton, potrafi w rękach architektów zmieniać się w niesamowite dzieła. Mogą być to dzieła masywne, monumentalne, ale także strzeliste i finezyjne. Tegoroczne nagrody dają pełny przekrój możliwości betonu, z którym mogą państwo pracować, tworząc prawdziwe arcydzieła” – mówił Krzysztof Kieres.

Zbigniew Pilch dodał: „Jako producenci podstawowego materiału budowlanego przyjeżdżamy raz w roku do państwa, do świątyni polskiej architektury, na święto polskiej architektury, starając się podkreślać, że beton, ten najpowszechniej używany materiał budowlany na świecie, wcale nie musi być banalny, a państwo swoimi pracami i realizacjami o tym świadczą. Dlatego jesteśmy tu konsekwentnie już 27. raz”.

Izba Pamięci przy cmentarzu Powstańców Warszawy

Kino plenerowe w Suszczu

Głos zabrał też Łukasz Żyła, wiceprezes Stowarzyszenia producentów Betonu Towarowego w Polsce (SPBT), który wręczył nagrodę specjalną, mówiąc m.in.: „Państwo pokazują nam dzisiaj, że beton jest piękny i wcale nie trzeba go przykrywać. Beton może doskonale wpisywać się w naturę, środowisko i sąsiedztwo”.

Laureaci

Pierwszą nagrodę w wysokości 20 tys. zł otrzymała pracownia Bujnowski Architekci za Izbę Pamięci przy cmentarzu Powstańców Warszawy

Autorzy: arch. arch. Piotr Bujnowski, Maciej Koczocik, Krzysztof Makowski, Martyna Rowicka-Michałowska, Karina Jędrak-Kościeszka

Architekci prowadzący: arch. arch. Piotr Bujnowski, Maciej Koczocik

Współpraca autorska: arch. arch. Katarzyna Magdzik, Paweł Grajda, Aleksander Stajniak

Inwestor: Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta, Miasto Stołeczne Warszawa

Wykonawca: PBO Śląsk Sp. z o.o. i MTM Budownictwo Sp. z o.o.

Uzasadnienie jury: Pierwsza nagroda została przyznana za konsekwentne, umiejętne i z pełną świadomością zastosowanie technologii wylewanego warstwowo betonu. Alegoria idei wielowarstwowości życia i pamięci odzwierciedlona w strukturze i formie architektonicznej tworzy niespotykany mezalians Pamięci i Architektury.

Kompozycja założenia – odnosząca się bezpośrednio do pierwotnej idei układu parkowego autorstwa arch. arch. Romualda Gutta i Aliny Scholtz – jest hołdem pamięci o przeszłości, a jednocześnie architektonicznym znakiem teraźniejszości.

Niesamowity klimat autor obiektu opisuje tak: „Betonowe, masywne ściany, tak twarde i niewzruszone, monolityczne, wydaje się, że są wyrwane z panowania czasu niczym ściany grobowca, a jednak na swój sposób także wskazujące formy pamięci, jak cienie drzew wędrujące po powierzchni”.

Dwie równorzędne drugie nagrody, każda w wysokości 10 tys. zł, otrzymali:

▪ **Ligas Architekci Pracownia Projektowa za Kino plenerowe w Suszczu**

Autorzy: arch. Łukasz Ligas

Współpraca: arch. Piotr Puszczewicz

Inwestor: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”

Wykonawca: BEN-BUD Sp. z o.o.

Uzasadnienie jury: Projekt powstał w odpowiedzi na potrzeby lokalnej społeczności. Ten projekt to nie tylko letnie kino czy mała scena plenerowa, to także miejsce spotkań integracyjnych mieszkańców. Miejsce pikników, spotkań i zabaw. Projekt ten, jak i późniejsza realizacja pokazują, jak można wydać społeczne pieniądze w dobry sposób. Pokazują również, że dysponując małym budżetem, można zrealizować dobrą architekturę wszędzie. Indywidualny charakter obiektu tworzy zastosowana technologia betonu barwionego w masie przy użyciu tradycyjnego szalunku drewnianego, co w połączeniu z małą skalą budynku doskonale wpisuje się w nowoczesną formę obiektu. W opinii jury realizacja kina letniego idealnie wpasowała się w formułę konkursu *Polski cement w architekturze*.

▪ **db2 architekci za Gimnazjon. Budynek biurowo-handlowy w Opolu**

Autorzy: arch. arch. Iwona Wilczek, Mariusz Tenczyński, Joanna Maseli, Paula Warzyc

Inwestor: inwestor prywatny

Budynek biurowo-handlowy w Opolu

Wykonawca: Adamietz Sp. z o.o.

Uzasadnienie jury: Nagrodę przyznano za umiejętne i ważne zastosowanie prefabrykacji betonu i znakomite połączenie współczesnych środków architektonicznych: betonu, szkła i drewna, nadając lekkość i smukłość konstrukcji dużej bryle pawilonu.

Wyróżnienie w wysokości 5 tys. zł otrzymała pracownia INDO Architekci za Yume House w Krakowie

Autorzy: arch. arch. Marcin Mikos, Jacek Michalik, Kinga Wojtanowska

Inwestor i wykonawca: brak danych

Uzasadnienie jury: Yume House zasługuje na wyróżnienie dzięki nieoczywistemu, aczkolwiek niezwyklej kunsztowi warsztatu architekta, jakim niewątpliwie wykazali się autorzy projektu budynku. Powściągliwość formy, prostota funkcji oraz subtelność zastosowania na elewacji frontowej płyt z betonu architektonicznego jest godna naśladowania. Przestrzenny detal

Yume House w Krakowie

ram okiennych jest nieoczywisty, dzięki czemu budzi ciekawość tych, którzy umieją patrzeć i widzą. Antracytowe płyty GRC z widocznym ryflem zastosowane na parterze nadają indywidualny charakter, jakże odmienny od budynków sąsiednich.

Nagrodę specjalną w wysokości 5 tys. zł, ufundowaną przez SPBT, otrzymała pracownia PL.architekci za Dom betOnowy pod Wrześnią

Autorzy: arch. arch. Bartłomiej Bajon, Katarzyna Cynka-Bajon, zespół: arch. arch. Joanna Sypniewska, Agnieszka Jurenko

Architektura wnętrz: PL.architekci

Architektura krajobrazu: PL.architekci

Konstrukcja: Kujath-Konstrukcje Mikołaj Kujath

Inwestor: inwestor prywatny

Wykonawca: budowa systemem gospodarczym

Uzasadnienie jury: Jury ujęło wykorzystanie betonu w budynku mieszkalnym jednorodzinny w sposób pozwalający na harmonijne wpisanie obiektu w otoczenie. Zastosowane rozwiązania architektoniczne nadały bryle lekkości, a bardzo plastyczny sposób potraktowania materiału wywołuje wrażenie przenikania i wzajemnego oddziaływania budynku z otaczającym go lasem. Materiał będący motywem przewodnim konkursu został wykorzystany w niemal każdym elemencie budynku, lecz dzięki rozwiązaniom architektonicznym, zastosowanym detalom i elementom wykończenia nie przytłacza, a nadaje stylowego charakteru zarówno bryle, jak i wnętrzom obiektu.

Czytaj więcej

www.polskicement.pl

Dom betOnowy pod Wrześnią